UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Departamentul de Limba Maghiară şi Lingvistică Generală
1.4 Domeniul de studii	Filologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Studii de lingvistică şi literatură maghiară / master

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**LMM1102 Pragmatică**							
2.2 Titularul activităţilor de curs				Lect. univ. dr. Németh Boglárka				
2.3 Titularul activităţilor de seminar				Lect. univ. dr. Németh Boglárka				
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conţinut	DSIN
							Obligativitate	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activităţi didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuţia fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					60
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					48
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri					30
Tutoriat					2
Examinări					4
Alte activităţi.....					0

3.7 Total ore studiu individual	144
3.8 Total ore pe semestru	200
3.9 Numărul de credite	8

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competenţe	• Cunoaşterea noţiunilor de bază din domeniul lingvisticii.

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 de desfăşurare a cursului	sală de curs, PC, videoproiector, boxe
5.2 de desfăşurare a seminarului	sală de seminar, PC, videoproiector, boxe

6. Competenţe specifice acumulate

Competenţe profesionale	C1.1 Definirea conceptelor, identificarea şi exemplificarea limbajului specific lingvisticii generale; cunoaşterea unor metode de analiză specifice studiului interdiscplinar al ştiinţelor umaniste. C1.4 Abordarea critică a ideilor şi orientărilor teoretice în studiul literaturii precum şi al lingvisticii. C1.5 Elaborarea unui discurs oral/scris complex, bogat lexical si sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de lingvistică generală. C2.2 Interpretarea relaţiei dintre mesajul oral sau scris şi contextul său, explicarea tehnicilor argumentative şi de construcţie a mesajului în limba maternă, cât si în limba româna / modernă. C2.5 Organizarea unor dezbateri, construirea unui studiu de caz şi argumentarea structurii acestuia. C3.1 Definirea şi exemplificarea conceptelor, domeniilor şi metodelor lingvistice de bază, a structurii şi funcţionării limbii materne în sincronie şi diacronie. C3.2 Explicarea şi interpretarea realităţii lingvistice contemporane. Explicarea principalelor linii de evoluţie a limbii materne, a diferenţelor dintre normă şi uz. C3.3 Analiza sub aspect lingvistic a oricărui act de comunicare orală sau scrisă; utilizarea informaţiei teoretice în aplicaţii practice (predarea limbii materne, monitorizarea şi optimizarea comunicării verbale etc.).

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Studenții se vor familiariza cu bazele teoretice ale pragmaticii și cu principiile generale în cadrul cărora se interpretează fenomenele contextuale ale comunicării verbale în pragmatica contemăporană.
7.2 Obiectivele specifice	• Cunoașterea profundă și utilizarea următoarelor fenomene și teorii: relația dintre semantică și pragmatică, teoria actelor de vorbire, regulile și maximele conversaționale, implicaturi și presupoziții, argumentația manipulativă, politețea verbală, competența pragmatică.

8. Conținuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Observații**
1. Curs introductiv, prezentarea tematicii	Prelegere, dialog.	
2. Limbajul din punctul de vedere al pragmaticii. Începuturile pragmaticii lingvistice	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări	
3. Teoria actelor de vorbire I.	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
4. Teoria actelor de vorbire II.	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
5. Enunțurile în discurs. Implicaturi I.	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
6. Implicaturile conversaționale II.	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
7. Teoria relevanței	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
8. Presupoziții. Conectori pragmatice	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
9. Teoriile politeții verbale I.	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
10. Teoriile politeții verbale II.	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
11. Competența pragmatică și deteriorarea ei. Pragmatica experimentală	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
12. Morfologia evaluativă și morfopragmatica	Prelegere, metodă dialogică cu explicații și exemplificări; analiză comună	
13. Exerciții: analiza pragmatică unor date lingvistice	Analiză comună, dezbatere	
14. Sumar, pregătire pentru examen	Prelegere, metodă dialogică cu explicații	

Bibliografie

Reboul–Moeschler 2005. A pragmatika születése. In uő: *A társalgás cselei. Bevezetés a pragmatikába*. Budapest: Osiris, 27–47.
Austin, J. L. 1990. Tetten ért szavak. Budapest: Akadémiai Kiadó.
Searle, John R. 1975. Közvetett beszédaktusok. Pléh – Síklaki – Terestyéni (szerk.): *Nyelv – kommunikáció – cselekvés*. Budapest: Osiris, 62–81.
Sperber – Wilson 2008. Kölcsönös tudás és relevancia a megértés elméletében. In Síklaki István (szerk.): *Szóbeli befolyásolás* II. Budapest: Typotex, 171–193.
Bándli Judit 2009. *Az egyet nem értés pragmatikája* [PhD-disszertáció]. Pécs: PT BTK, 43–57.
Schirm Anita 2008. Partikula és/vagy diskurzusjelölő? In Keszler–Tátrai (szerk.): Diskurzus a grammatikában – grammatika a diskurzusban. Budapest: Tinta Kiadó, 304–311.
Bencze M. Ildikó 2014. Kísérleti pragmatika. In Pléh–Lukács (szerk.): *Pszicholingvisztika* 1—2., Akadémiai Kiadó, Budapest, 813–857.
Győri Miklós 2014: Nyelv, kommunikáció és megismerés az autizmusban. In Pléh–Lukács (szerk.): *Pszicholingvisztika* 1—

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

2., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1345–82.
Németh T. Enikő 2006. Pragmatika. In: Kiefer Ferenc (szerk.) *Magyar nyelv*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 222–261.
Síklaki István (szerk.) 2008. *Szóbeli befolyásolás. II. Nyelv és szituáció.* Budapest: Typotex.

8.2 Seminar		**Observaţii**
1. Seminar introductiv, prezentarea tematicii	Prelegere, dialog.	
2. Film: Gervais, Ricky – Robinson, Matthew: *The invention of lying*, 2009.	Prelegere, dialog.	
3. Pragmatică aplicată I.	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciţii.	
4. Pragmatică aplicată II.	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciţii.	
5. Pragmatica rugămintelor	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciţii.	
6. Pragmatica refuzului	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciţii.	
7. Pragmatica actului de scuze; pragmatica modestității	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciţii.	
8. Manipulare și convingere	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciţii.	
9. Pragmatica ironiei	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciţii.	
10. Pragmatica dezacordului	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciţii.	
11. Pragmatica actelor nepoliticoase	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciţii.	
12. Umorul	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciţii.	
13. Lingvistica juduciară: aspecte pragmatice	Prelegere din partea studenților, cu explicații din partea profesorului. Lucru în perechi, grupuri sau individual. Exemplificări și exerciţii.	
14. Sumar	Prelegere, dialog.	

Bibliografie

Németh Erzsébet 2006. A nyilvános beszéd. In uő: *Közszereplés. A társadalmi szintű kommunikáció kézikönyve*. Budapest, Osiris, 22–114.
Németh Erzsébet 2006. A meggyőzés lélektana. In uő: *Közszereplés. A társadalmi szintű kommunikáció kézikönyve*. Budapest, Osiris, 116–97.
Tóth Loretta 2013. Hogyan szórakoztat az udvariatlanság? Az offenzív viselkedés megjelenése a Magyar Televízió

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

kvízműsoraiban. *Médiakutató* 13/1: 4–17. On-line: http://www.mediakutato.hu/cikk/2013_01_tavasz/01_offenziv_viselkedes_magyar_tv_kvizmusoraiban.pdf
Tóth Loretta 2015. Prozódia és udvariatlanság az „X faktor" interakcióiban. *Médiakutató* 15/4: 51–64. On-line: http://docplayer.hu/6351093-Prozodia-es-udvariatlansag-az-x-faktor-interakcioiban.html
Komlósi Boglárka 2014. *Az ironikus hozzáállás: A verbális irónia szociokognitív modellje pragmatikai perspektívából* (doktori értekezés). Szeged: SzTE BTK.
Árvay Anett 2003. A manipuláció és a meggyőzés pragmatikája a magyar reklámszövegekben. *Általános Nyelvészeti Tanulmányok* 20: 11–35.
Bártházi Eszter 2008. Manipuláció, valamint manipulációra alkalmas nyelvhasználati eszközök sajtóreklámokban. *Magyar Nyelv* 104/4: 443–463. On-line: http://www.c3.hu/~magyarnyelv/08-4/barthazi.pdf
Dyer, William 2008. A reklám nyelve. In: Síklaki István (szerk.) *Szóbeli befolyásolás. II. Nyelv és szituáció.* Typotex, Bp. 287–304.
Géró Györgyi 2016. A magyar vicc és határvidéke. In Boda-Ujlaky et al. (szerk.): A humor nagyítón keresztül. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 23–32.
Schirm Anita 2016. Az alakzatok mint a nyelvi humor eszközei a stand-up comedyben. In Boda-Ujlaky et al. (szerk.): A humor nagyítón keresztül. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 33–41.
Tamás Ildikó 2016. „Tallót subál, polyót vet" – A halandzsa mint nyelvi humor. In Boda-Ujlaky et al. (szerk.): A humor nagyítón keresztül. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 42–50.
Séra László – Boda-Ujlaky Judit 2016. A humor szerepe a társadalmi tiltakozásokban. In Boda-Ujlaky et al. (szerk.): A humor nagyítón keresztül. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 96–111.
Bándli Judit 2009. *Az egyet nem értés pragmatikája* (doktori értekezés). Pécs: PT BTK.
Lerch Ágnes 2003. A preferenciarendszer a verbális konfliktusban. *Általános Nyelvészeti Tanulmányok* 20: 129–61.
Szili Katalin 2004. A feldolgozás módszereinek kialakulása. In uő: *Tetté vált szavak. A beszédaktusok elmélete és gyakorlata*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 97–100.
Szili Katalin 2004. A kérés pragmatikája a magyar nyelvben. In uő: *Tetté vált szavak. A beszédaktusok elmélete és gyakorlata*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 103–120.
Maróti Orsolya 2013. *Ajánlatok elutasításának vizsgálata természetes adatgyűjtési módszerekkel* (doktori értekezés). Pécs: PT BTK.
Szili Katalin 2004. Hogyan is mondunk nemet magyarul? In uő: *Tetté vált szavak. A beszédaktusok elmélete és gyakorlata*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 120–37.
Szili Katalin 2004. *Elnézést, bocsánat, bocs… (A bocsánatkérés pragmatikája a magyar nyelvben)*. In uő: *Tetté vált szavak. A beszédaktusok elmélete és gyakorlata*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 137–56.
Szili Katalin 2004. A bókra adott válasz pragmatikája (Adalékok a szerénység nyelvi megnyilvánulásához a magyar nyelvben). In uő: *Tetté vált szavak. A beszédaktusok elmélete és gyakorlata*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 156–74.
Małgorzata Suszczyńska 2003. A jóvátevés beszédaktusai a magyarban. *Általános Nyelvészeti Tanulmányok* 20: 255–94.
Ürmösné Simon Gabriella 2019. *Miben segítik a nyelvi ujjnyomok a nyomozást? Magyar Rendészet* 19/1: 65–75. Web: http://real.mtak.hu/103232/1/MR_2019_1_4_Urmosne_Simon.pdf
Ránki Sára 2011. A kriminalisztikai szövegnyelvészet hazai kutatástörténete 1960-tól1990-ig. *E-nyelv magazin* 3. Web: http://e-nyelvmagazin.hu/2011/08/31/a-kriminalisztikai-szovegnyelveszet-hazai-kutatastortenete-1960-tol-1990-ig/
Hugyecz Enikő Henriett 2011. Ki a szerző? – Avagy hogyan profiloznak a laikusok? *E-nyelv magazin* 3. Web: http://e-nyelvmagazin.hu/2011/08/31/ki-a-szerzo-%E2%80%93-avagy-hogyan-profiloznak-a-laikusok/
Ránki Sára 2019. *Nyelvi profilozás az interneten* [előadás]. Web: https://www.youtube.com/watch?v=vCfcO4dumaQ&t=6s&ab_channel=Nemzetk%C3%B6ziGyermekment%C5%91Szolg%C3%A1lat
Coulthard, Malcolm & Johnson, Alison 2007. The work of the forensic linguist; The linguist as expert witness. In uő: *An Introduction to Forensic Linguistics*. London / New York, 121–43; 200–15. Web: http://pasca.uns.ac.id/s3linguistik/wp-content/uploads/sites/44/2016/10/Malcolm_Coulthard__Alison_Johnson.pdf

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţilor epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Școlar Judeţean.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Explicații logice și coerente, utilizarea corectă a conceptelor.	Examen scris	50%

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

	Cunoașterea fenomenelor prezentate. Exemplificarea corectă a fenomenelor pragmatice prezentate, folosirea corectă a exemplelor lingvistice.		
10.5 Seminar	Structura, conținutul și prezentarea unor prelegeri în cadrul seminariilor, participarea activă la dezbateri.	Prelegere și organizarea unor dezbateri profesionale.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
• Cunoaşterea principalelor concepte instrumentale ale domeniului pragmaticii, recunoaşterea şi definirea lor corectă, și folosirea lor adecvată în analizele materialelor specifice domeniului. • Prelegere interesantă, coerentă. • Includerea colegilor în activitățile din cadrul seminariilor. • Prezență la cel puțin 10 seminarii.			

Data completării 18.03.2022.	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament 21.03.2022	Semnătura directorului de departament	
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ştampila facultăţii

ROMÂNIA MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI DIN CLUJ-NAPOCA FACULTATEA DE LITERE DECANAT